

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Dissertatio Philosophico-Philologica In Nouissima Daudis
Verba, 2. Sam. XXIII, 1-8**

Stentzler, Lorenz Stentzler, Lorenz

Gryphiswaldiæ, [MDCCXXXVIII?]

VD18 13287737

§. VI. [Obiectum reale.]

urn:nbn:de:gbv:45:1-14998

suorum habet, vt in timore Domini instituantur Jes. XI. 2. 3. CLERICUS (*) putat respici hiis verbis vaticinium aliquod, in honorem Dauidis editum, quo verba hæc continerentur; Sed præter scripturam sapit. PISCATOR, cuius versio illis, qui castra Caluini sequuntur, probatur, verba ita transfert in sermonem patrium: *Wer über die Menschen herrschet, (der soll) gerecht (seyn,) er soll herrschen (in) der Furcht Gottes.* (**). Quo vero fundamento auctor propositionem faciat vniuersalem, nobis non constat. Versio autem hæc cum præterea hoc & sequenti versiculo adeo sit adfecta, vt verba non altissimi, sed hominis obscurissimi referre videatur, non est vt illi immoremur. HULLERUS (†) cum eandem cum Iudæorum Magistris inflet tibiam, quæ his, sibi etiam putet dicta. Chaldæus versum tertium liberiori discursu rectius sic exponit. אמר דוד אלהא ישראל עלי מלל תקיפא ישראל דשליט בבני אנשא קושטא דאן אמר למנאה לי מלכא דהוא משיחא: דעתיד דיקום וישלט ברחלתא ייד: *Dixit Dauides: Deus Israël super me locutus est, fortis Israël, qui dominatur hominibus, iudex verax dixit, se constituturum mihi esse regem, qui futurus & dominaturus erit in timore Domini.* An vero R. D. KIMCHI, quando hæc Paraphrastæ verba adducit, ad Messiam respiciat, an filium Dauidis intelligat, aliis diiudicandum relinquo. Cum Chaldæo Syrus (††) consentit in versione, quæ a simplicitate nomen traxit, & antiquitate quam maxime se commendat. Verba in latinum sermonem translata ita fluunt: *Dixit DEVS Israël, & mihi dixit Potentissimus Israël, qui præest hominibus iustis, qui imperium exercet in timentes DEVM.*

§. VI.

Res de qua Dauidi sermo, est dulcissimi generis
B 3 humani

(*) Comment. in Lib. Hist. p. 350. (**) Biblia Pentapla V. T. P. I.

(†) Syntagm. Herm. p. 299. 300. (††) Biblia Polygl. Angl. T. II.

humani Seruatoris, ab illo oriundi, in carnem aduentus. Verbis nisi vim inferas, uel obtorto quasi collo in alienam rapias sententiam, aliud non spirant. Spir. S., cuius afflatu Dauides hymnos suos confecerat, moribundo in memoriam reuocabat illustrem quandam promissionem antea factam, quæ tempori §. III. & occasione §. III. expositæ inseruiret. Illustriorem autem & rebus magis accommodatam in sacro codice non inuenimus, quam quæ Dauidi 2. Sam. VII. 12. seqq. per Nathanem facta legitur. Promittitur Dauidi his verbis, quod Messias genus ab illo esset ducturus. Quodsi ipsum, cui promissio est data, audire iuuat, se verba non aliter intellexisse grauissimus nobis erit testis 2. Sam. VII. 19. 1. Par. XVII. 17. Fœdus hoc dicitur על, nullis circumscribendum limitibus, sed in perpetuum duraturum. Naturam autem huius fœderis, quod DEVS cum Davide contraxit, ut curatius inspiceremus, additur, quod fructus huius promissionis non exhauriretur a posteris Dauidis tantum, ut ad alios non redundaret, quam latissime potius manaret, & se diffunderet per omnes omnis ætatis, conditionis, dignitatis, ordinis homines. Fœdus constitutum est בכל in gratiam omnium, Judæorum Magistri ne victi veritati palmas dare cogantur, exponunt de tempore, ut R. D. KIMCHI & R. L. BEN GERSON. LXX, quoque addiderunt καίρω. Chaldæus לעלמא דאתי in seculum futurum. Hic vero Judæos suo abundantes ingenio, proprio se videas iugulare gladio, cum enim verba exponunt de posteris Dauidis, qui natales ab eo arcesserent, & dignitate regia eminent, fœdus hoc respectu neque æternum, neque in gratiam omnium constitutum esse, dici potest. Posteris Dauidis iamdiu regno exuti, a regia dignitate ad humilem sortem detrusi, & cum ciuibus exules, patria carere coguntur. Auctor quoque verborum nostrorum, Spiritu DEI doctus, alia non sibi promisit de posteris, aperte

aperte enim profitetur: כִּי לֹא יִצְמִיחַ futurum erit, vt domus mea redigatur ad paucos, dignitate regia priuetur, quinimo res illi redeat ferme ad incitas. Illi, qui rebus nouis studebant, inuidia flagrantes, falsam animo conceperant spem, fore, vt familia Dauidis per Salomonem propaganda, breui excinderetur, & ad internecionem vsque deleretur. Falso hinc fruebantur gaudio. Propheta vero illis auctor est sat grauis, Salomonem cum posteris non fore graminis instar, quod cito efflorescens exitio suo imminet, dicit enim: כִּי לֹא בֵּן בֵּיתִי: אֵל עֲמֹסַי Fata autem durissima, quæ maneant omnes refractarios atque seditiosos, exponit auctor v. 6. 7. Amouebuntur hi vno cum Duce, sub quo militant, & cuius fidem sequuntur, spinarum instar, quæ nullius sunt vsus, qui nisi ad saniores mentes redeant, ferro ignique excidentur, illis adiudicandi, qui exquisitissimis doloribus cruciati, grauissimas impietatis dant poenas.

§. VII.

Obiectum quod animo Dauidis, ad exitum prope-
rantis, obuersabatur, cum adeo excellens, illustre esset
atque magnificum, non potuit non vehementiores ani-
mi motus excitare in illo, cum quo ad vltima erat per-
uentum. Odæ atque hymni alias non sine Spiritus
Sancti impulsu, ab hoc auctore conscripti, tenerrimos
vbique spirant affectus, qui si fuerint cogniti, lectorem
veritatis cupidum, in intimos verborum deducunt reces-
sus, cum e contrario qui pretium illis eruendis non sta-
tuunt, operam oleumque perdunt in psalmis intelligendis,
hinc frustra quoque laborant in sensu eorum aliis de-
clarando. Huius vaticinii, quo Noster in viuis esse desi-
it, aliam ne velim credas esse indolem & rationem. Po-
situs quidem verborum & accentuum, a naturali ordine
recedens, in hæc penetralia nos manu non ducit, licet
alias,